

Wsparcie dla firm i instytucji otoczenia biznesu (IOB)

Konkurs PARP: Zadania Sektorowych Rad ds. Kompetencji

25 października Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) ogłosiła nabór w konkursie Zadania Sektorowych Rad ds. Kompetencji, skierowany do podmiotów prowadzących Sektorowe Rady ds. Kompetencji. Dofinansowanie obejmie działania związane z określaniem potrzeb kompetencyjnych w różnych sektorach gospodarki oraz budowaniem współpracy między przedsiębiorcami a instytucjami edukacyjnymi. Łączny budżet naboru wynosi ponad 105,4 mln zł. Maksymalne dofinansowanie projektu może sięgać 100% wartości kosztów kwalifikowalnych i wynieść ponad 3,9 mln zł.

Źródło: parp.gov.pl, 25.10.2024

Regulacje

Ustawy z podpisem Prezydenta RP

- Ustawa z dnia 1 października 2024 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wsparcia przedsiębiorców zatrudniających żołnierzy Obrony Terytorialnej lub żołnierzy Aktywnej Rezerwy. Omówienie regulacji.
- Ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Omówienie regulacji. Obie podpisane 21 października 2024 r.

Źródło: prezydent.pl, poz. 10, 11

Rząd przyjął Krajowy Plan Działań na rzecz Cyfrowej Dekady

22 października br. rząd przyjął projekt Krajowego Planu Działań do programu polityki "Droga ku cyfrowej dekadzie" do 2030 roku ([więcej o programie m.in. na gov.pl](#)).

Dokument wskazuje kierunki, które mają przyspieszyć cyfrową transformację w Polsce.

Źródło: gov.pl, 22.10.2024

TSUE wprowadził przetargową rewolucję

Dotychczas uznawano, że firmy z państw trzecich muszą być traktowane w przetargach na równi z wykonawcami unijnymi. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej doszedł do całkowicie odmiennych wniosków. Przede wszystkim stwierdził, że prawo unijne gwarantuje równe traktowanie jedynie firmom unijnym oraz z państw sygnatariuszy Porozumienia WTO ws. zamówień rządowych (GPA). W żaden sposób jednak nie ma zastosowania do przedsiębiorstw z państw trzecich. Ponadto, takiego uprawnienia nie mogą przyznać nawet przepisy państw członkowskich. Zatem organizatorzy publicznych przetargów nie muszą dopuszczać do nich wykonawców z Chin czy Turcji, a jeśli już to zrobią, to mogą im stawiać dowolne wymagania.

Źródło: pb.pl, [DGP](#), 22.10.2024; [DGP](#), money.pl, 23.10.2024

Jedna ładowarka już od grudnia 2024 r.

15 października 2024 r. Ministerstwo Cyfryzacji wprowadziło nowe przepisy, które zobowiązują producentów do stosowania jednego rodzaju gniazda ładowania – USB typu C. To oznacza, że do każdego z urządzeń będzie można używać tej samej ładowarki. Dodatkowo, producenci będą musieli oferować urządzenia bez ładowarek, co pozwoli konsumentom korzystać z posiadanych już ładowarek i ograniczyć generowanie nowych odpadów. Nowe przepisy będą obowiązywać od 28 grudnia 2024 r. dla większości urządzeń, a dla laptopów od kwietnia 2026 r.

Źródło: gov.pl, 22.10.2024; rp.pl, 23.10.2024

Przedsiębiorczość

Najnowsze informacje z GUS

- We wrześniu 2024 r. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** było niższe o 0,5% r/r i wyniosło 6 462,4 tys. etatów. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie** wzrosło nominalnie o 10,3% r/r i wyniosło 8 140,98 zł brutto. Więcej w: [Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2024 roku](#).
- W końcu września br. **stopa bezrobocia** wyniosła 5,0% (bz. r/r), a **liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy** spadła do 769,6 tys. (-6,4 tys. r/r). Więcej w: [Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia. Stan w końcu września 2024 r.](#)
- We wrześniu br. **produkcja sprzedana przemysłu** była niższa o 0,3% r/r, natomiast m/m wzrosła o 9,0%. Więcej informacji w opracowaniu [Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu we wrześniu 2024 roku](#).
- **Sprzedaż detaliczna w cenach stałych** we wrześniu br. była niższa o 3,0% i o 5,7% m/m. Więcej informacji w: [Dynamika sprzedaży detalicznej we wrześniu 2024 roku](#).
- W 2024 r. odsetek osób w wieku 16–74 lata posiadających podstawowe lub ponadpodstawowe umiejętności cyfrowe wyniósł 48,8% (+4,5 p.p. r/r). Więcej informacji w opracowaniu [Społeczeństwo informacyjne w Polsce w 2024 roku](#).
- Według danych ostatecznych w 2023 r. przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej wyniosło 11,0 mln etatów i wzrosło o 0,1% r/r. Więcej w: [Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2023 r. - dane ostateczne](#).

Źródło: stat.gov.pl, 18-25.10.2024

13. edycja GEM Polska: Ostrożny optymizm w polskiej przedsiębiorczości

PARP we współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach przygotowała doroczny raport z badań Global Entrepreneurship Monitor (GEM) przeprowadzonych w 2023 r. GEM jest największym międzynarodowym projektem badawczym w zakresie przedsiębiorczości koncentrującym się na analizach wczesnych stadiów prowadzenia działalności gospodarczej. W najnowszym wydaniu GEM Polska 2024. Raport z badania przedsiębiorczości poruszono m.in. kwestie związane z przedsiębiorczością kobiet oraz zrównoważonym rozwojem. Odrębny rozdział poświęcony startupom. Warto dodać, że w tym roku GEM świętuje 25-lecie, a Polska bierze w nim udział od 2011 r.

Źródło: parp.gov.pl, 24.10.2024

Branża farmaceutyczna chce pomocy od państwa

Do 23 października producenci leków mieli odpowiedzieć resortowi, co skłoniłoby ich do uruchomienia produkcji leków krytycznie ważnych dla bezpieczeństwa państwa. Zdaniem ekspertów punkt pierwszy to przewidywalność legislacji. Producenci jednak oczekują przede wszystkim na wprowadzenie bezzwrotnego wsparcia na inwestycje w środki trwałe. Mowa o inwestycjach w modernizację istniejących fabryk oraz budowę nowych, pozwalających na zminimalizowanie kosztów już wytwarzanych leków albo rozpoczęcie produkcji leków obecnie niewytwarzanych. Chcą też szybkiej ścieżki administracyjnej dla narodowej i centralnej rejestracji preparatów. Producenci proponują, by ceny leków i poziom ich sprzedaży były ustalane już na etapie planowania inwestycji. Chcą też zdecydowanie wyższego poziomu ich refundacji, co obniżyłoby ceny dla pacjentów. Zwracają również uwagę, że należy zacząć od stworzenia listy leków krytycznych, bo bez niej trudno im będzie określić, czego potrzebują, by uruchomić produkcję. Przez cały czas mamy do czynienia z niedoborami leków. 90% API (Active Pharmaceutical Ingredient) do produkcji leków generycznych pochodzi Chin i Indii, czyli te państwa decydują o naszym bezpieczeństwie lekowym.

Źródło: [DGP](#), 23.10.2024

Mimo ceł europejski sektor motoryzacyjny obawia się chińskiej dominacji

Z najnowszego raportu [MotoBarometr 2024. Nastroje w automotive w Europie](#) firmy Exact x Forestall wynika, że zdaniem 53% przedstawicieli polskiej branży motoryzacyjnej, w 2035 r. (w którym nie będzie już można sprzedawać samochodów z napędem spalinowym) to chiński producent będzie liderem sprzedaży elektryków w Europie. Tego zdania była większość respondentów w 9 na 11 badanych krajów. Na markę europejską jako lidera sprzedaży elektryków w 2035 r. stawia co trzeci respondent (32%), na amerykańską – tylko 4%. Wprowadzenie w UE tymczasowych ceł na chińskie samochody elektryczne większość respondentów ocenia pozytywnie, lecz długoterminowe efekty takich działań mogą być, ich zdaniem, odwrotne do zamierzonych: w Europie będą powstawać chińskie fabryki, relacje na linii Pekin-Bruksela pogorszą się, a europejscy producenci będą sprzedawać coraz mniej swoich modeli w Chinach.

Źródło: [motobarometer.com](#) (raporty od 2016 r.); [pb.pl](#), [investing.com](#), 23.10.2024

Zasoby ludzkie i kompetencje przedsiębiorstw

Młodzi na rynku pracy

Z badania Hays Poland i Fundacji OFF school [Gen Boost. Młodzi na rynku pracy](#) – w którym wzięło udział blisko 450 pracowników do 26 r.ż. (pokolenie Z) i niemal 370 pracodawców reprezentujących starsze pokolenia – wynika, że respondenci dobrze oceniają komunikację i współpracę zróżnicowanych wiekowo zespołów, choć odsetki pozytywnych odpowiedzi są zdecydowanie wyższe wśród młodych (odpowiednio 72% i 71% osób z pokolenia Z oraz 57% i 63% reprezentantów starszych generacji). Młodzi ludzie cenią u starszych doświadczenie i wiedzę praktyczną (77%), umiejętność „załatwiania” spraw (53%), uzyskiwane od nich wsparcie (39%) oraz zdolność

do ratowania sytuacji (38%). Wśród wad najczęściej wymieniają: traktowanie młodszych pracowników jak dzieci (65%), brak otwartości na zmiany i inne sposoby wykonywania zadań (64%), wywyższanie się (39%), niedbanie o siebie i przepracowanie (38%). Z kolei przedstawiciele starszych pokoleń doceniają przede wszystkim kreatywność młodych (51%), a wśród ich wad wskazują najczęściej brak odpowiedzialności (50%) i zaangażowania (48%) oraz nieumiejętność pracy pod presją (33%).

Źródło: hays.pl, odpowiedzialnybiznes.pl; businessman.pl, pulshr.pl; pb.pl, 20.10.2024

PIE: Konsekwencje zmian demograficznych dla podaży pracy w Polsce

Jeśli utrzymają się obecne trendy demograficzne, do 2035 r. liczba pracowników zmniejszy się o 2,1 mln (12,6% obecnego stanu zatrudnienia), a spadki nastąpią przede wszystkim w edukacji (o 29%) i ochronie zdrowia (o 23%). W sektorach przemysłowych ubędzie 11% pracowników, co – przy założeniu utrzymania pozostałych zmiennych na obecnym poziomie – będzie skutkowało zmniejszeniem PKB Polski o 6-8%. Zatem już teraz konieczna jest aktywizacja zawodowa osób niepracujących, wdrażanie nowych technologii i wzrost wydajności pracy, a także wspieranie migracji. Lecz nie ma co liczyć, że ta ostatnia rozwiąże nasze problemy. Według szacunków ZUS liczba pracujących w Polsce cudzoziemców do 2033 r. musiałaby wzrosnąć o ponad 2,6 mln żeby utrzymać dotychczasowy poziom obciążenia demograficznego. Natomiast warto wziąć pod uwagę, że Polska charakteryzuje się np. jedną z najwyższych w Europie luk w zatrudnieniu osób z niepełnosprawnościami (34,3% vs. 55% średnia w UE). Takie wnioski płyną z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego Konsekwencje zmian demograficznych dla podaży pracy w Polsce.

Źródło: pie.net.pl, 14.10.2024

Inwestycje

Napływ inwestycji zagranicznych do Polski spowolnił

Dane NBP dotyczące bilansu płatniczego wskazują na ponad 2-krotny spadek transakcji w pierwszych ośmiu miesiącach 2024 r. (łącznie o 13 mld euro). Natomiast dane fDi Markets o inwestycjach typu greenfield wskazują nawet na 3-krotny spadek w porównaniu do tego samego okresu 2023 r. Prawdopodobną przyczyną spadków jest recesja w Niemczech, która negatywnie wpływa także na Polskę.

Źródło: Tygodnik gospodarczy PIE 4/2024, s. 3, 24.10.2024

Grupa ORLEN sfinalizowała jedną z największych transakcji na krajowym rynku OZE

Należąca do Grupy ORLEN spółka ORLEN Wind 3 sfinalizowała z firmą EDP Renewables Polska zakup farm fotowoltaicznych w woj. lubuskim i wielkopolskim oraz farmy wiatrowej w woj. łódzkim. Dzięki transakcji Grupa ORLEN zwiększyła moce w energetyce odnawialnej o blisko jedną trzecią. Koncern posiada już około 580 MW mocy zainstalowanej w lądowych farmach wiatrowych i ponad 350 MW – w fotowoltaice.

Źródło: mamstartup.pl, pb.pl, energetyka24.pl, 24.10.2024

Robotyzacja w Polsce zwalnia

Międzynarodowa Federacja Robotyki (International Federation of Robotics, IFR) w swoim najnowszym raporcie „World Robotics 2024” przedstawiła globalne wyniki dotyczące stopnia zaawansowania robotyzacji w przemyśle. Na koniec 2023 r. na świecie działało 4 281 585 robotów przemysłowych (wzrost o 10% r/r). Populację aktywnych robotów w Polsce obliczono na 24 808 szt. (+9% r/r), w tym 2685 zainstalowanych w ubiegłym roku (spadek o 15% r/r). Dane pokazują, że zainteresowanie robotyzacją w naszym kraju od 3 lat systematycznie spada. Największy i rosnący popyt na roboty jest obserwowany w branży automotiv i elektronicznej. Światowymi liderami pod względem robotyzacji przemysłu są Korea Południowa (1012 robotów na 10 tys. pracowników) i Singapur (770). Polska z 78 robotami na 10 tys. pracowników zajmuje w światowym rankingu 28. miejsce. Więcej w prezentacji Forum Automatyki i Robotyki Polskiej (FAiRP) przygotowanej na podstawie raportu oraz prezentacji IRF.

Źródło: irf.org; fairp.pl, 14.10; fairp.pl, 15.10; [DGP](http://dgp.gov.pl), 18.10, [DGP](http://dgp.gov.pl), 21.10.2024

EPO: najwięcej polskich patentów akademickich z UW, AGH i PW

Nowy raport Europejskiego Urzędu Patentowego (EPO) The role of European universities in patenting and innovation zwraca uwagę na kluczową rolę szkół wyższych w tworzeniu wynalazczości. Wiodącymi krajami pod względem liczby akademickich zgłoszeń patentowych są Niemcy, Francja, Wielka Brytania i Włochy. Polska zajmuje 14. miejsce w Europie. W latach 2000-2020 uczelnie w naszym kraju były źródłem 1,25% (1341 wniosków) wszystkich europejskich akademickich zgłoszeń patentowych. Akademickie wnioski w Polsce stanowiły 25,2% wszystkich krajowych zgłoszeń do EPO. Najwięcej patentów akademickich zgłaszali wynalazcy z Uniwersytetu Warszawskiego (274), Akademii Górniczo-Hutniczej (115) i Politechniki Warszawskiej (110).

Źródło: epo.org; uprp.gov.pl, naukawpolsce.pl, 22.10.2024

Griffin 200 – polska technologia na krajowych i europejskich szlakach

PKP Intercity wprowadza do eksploatacji nowoczesne lokomotywy Griffin 200, wyprodukowane przez nowosądecki NEWAG. Właśnie zakończono odbiór pierwszych dziewięciu takich maszyn, które mogą osiągać prędkości 200 km/h. Nigdy wcześniej nie powstawały polskie konstrukcje o takim stopniu technologicznego zaawansowania.

Źródło: gov.pl, 23.10.2024

Polska wyrzutnia bezzałogowców. Pierwsza na świecie taka technologia

Krakowski startup DefendEye chce zrewolucjonizować operacje obronne i ratunkowe. Stworzył dron podwójnego zastosowania, który w przeciwieństwie do tradycyjnych bezzałogowców, nie wymaga ani skomplikowanej konfiguracji, ani specjalistycznych umiejętności do obsługi. Potrafi samodzielnie wystartować, przeszukać teren, zidentyfikować cele i je śledzić, a następnie bezpiecznie wylądować. W komplecie z dronem jest wyrzutnia startowa, której kompaktowe rozmiary umożliwiają wygodny transport np. w plecaku.

Źródło: cyfrowa.rp.pl, 22.10.2024

Czy AI, która ocenia inne AI to na pewno dobry pomysł?

Spółka Meta ogłosiła udostępnienie nowej serii modeli sztucznej inteligencji. Wśród nich znajduje się "Self-Taught Evaluator", który może znacząco ograniczyć konieczność zaangażowania ludzi w proces rozwoju AI – podała agencja Reuters. Możliwość, by sztuczna inteligencja mogła oceniać inne modele AI, otwiera perspektywę tworzenia autonomicznych agentów, zdolnych do nauki na własnych błędach. Modele samodoskonalące się mogłyby zastąpić kosztowny i mało wydajny proces zwany uczeniem ze wzmocnieniem opartym na opiniach ludzkich (Reinforcement Learning from Human Feedback). Obecnie ten proces wymaga specjalistycznej wiedzy do oznaczania danych i weryfikacji poprawności odpowiedzi na złożone pytania, np. z zakresu matematyki czy pisania. Inne firmy, takie jak Google czy Anthropic, również rozwijają technologię polegającą na uczeniu modeli AI przy wykorzystaniu informacji zwrotnych od samej sztucznej inteligencji (Reinforcement Learning from AI Feedback). Jednak, w przeciwieństwie do Meta, zazwyczaj nie udostępniają tych modeli publicznie. Tymczasem eksperci alarmują, że wpadliśmy w tzw. błędne koło dezinformacji – algorytmy coraz częściej tworzą fikcyjne treści, które trafiają do sieci, a potem wykorzystywane są do szkolenia kolejnych modeli AI. Ku zaskoczeniu badaczy japońskiej firmy Sakana AI, systemy mogą modyfikować własny kod (patrz: <https://sakana.ai/ai-scientist/>), co w niekontrolowanym środowisku może mieć poważne konsekwencje. Źródło: pb.pl, 21.10.2024; cyfrowa.rp.pl, geekweek.interia.pl, 22.10.2024

Wielki sukces SpaceX – udane lądowanie Starship

Starship, największa rakieta SpaceX (firmy Elona Muska), zaliczyła pierwszy w historii udany powrót statku kosmicznego na Ziemię. A dokładniej jego części, boostera Super Heavy. Zgodnie z planem został on przechwycony przez wysięgniki specjalnej instalacji, co stanowi milowy krok w rozwoju komercyjnych lotów kosmicznych. Nagranie startu oraz łapanego w locie boostera.

Źródło: cyfrowa.rp.pl, 13.10.2024; [businessinsider](https://businessinsider.com), 14.10.2024; onet.pl, 15.10.2024

Jak w "Incepcji", tylko naprawdę

W eksperymencie, przeprowadzonym 24 września br., dwie osoby z powodzeniem wywołały świadome sny i wymieniły prostą wiadomość za pomocą specjalnie zaprojektowanego sprzętu, twierdzi REMspace – kalifornijski instytut, zajmujący się projektowaniem technologii poprawiających jakość snu i świadomego śnienia¹. Udany eksperyment poprzedziły ponad pięcioletnie badania. Jak przekonują badacze, możliwe jest spontaniczne uzyskanie stanu świadomego snu, ale można się też tego nauczyć. Twierdzą też, że sen REM i związane z nim zjawiska, takie jak świadome sny, staną się następną wielką branżą po AI. Świadomy sen, ich zdaniem, może mieć wiele potencjalnych zastosowań, od rozwiązywania problemów fizjologicznych po naukę nowych umiejętności i treści.

Źródło: geekweek.pl, eska.pl, 14.10.2024; cyfrowa.rp.pl, 16.10.2024

¹ Świadomy sen (lucid dream, LD) – sen, który śniący może kontrolować (zachowuje klarowność myślenia, ma dostęp do wspomnień z jawy i wpływ na treść snu). Więcej np. na medonet.pl.

Nowe normy jakości powietrza od 2030

14 października br. Rada UE zatwierdziła nową dyrektywę ws. jakości powietrza (Ambient Air Quality Directive, AAQD), która zaostrza obowiązujące normy i zapowiada ich regularną weryfikację. Nowe normy dla zanieczyszczeń mają zostać osiągnięte do 2030 r. i są ściślej niż wcześniejsze dostosowane do wytycznych WHO.

Zanieczyszczenia, o których mowa obejmują m.in. pył zawieszony PM10 i PM2,5, dwutlenek azotu i dwutlenek siarki, które powodują choroby układu oddechowego.

Źródło: consilium.europa.eu, 14.10; gramwzielone.pl; 15.10; teraz-srodowisko.pl, 21.10.2024

Budownictwo branżą o największym wpływie na nasze otoczenie

Ponad 30% śladu środowiskowego – czyli wszystkich oddziaływań produktu, usługi czy organizacji na środowisko – w Unii Europejskiej to konsekwencje budowania, użytkowania i rozbiórki lub burzenia budynków. W efekcie sektor ten ma największy wpływ na środowisko naturalne – podsumowuje Europejska Agencja Środowiska (EEA) w opublikowanym pod koniec września raporcie „Addressing The Environmental And Climate Footprint Of Buildings” ([pdf do pobrania na eea.europa.eu](https://www.eea.europa.eu/publications/addressing-the-environmental-and-climate-footprint-of-buildings)). Użytkowanie budynków ma 42-proc. udział w całkowitej konsumpcji energii, a także przyczynia się do 35% emisji gazów cieplarnianych (w globalnej skali ten odsetek może być nawet wyższy, sięgając 40%). Rozbiórki i burzenie budynków to również największy strumień odpadów.

Źródło: klimat.rp.pl, 18.10.2024

Indeks Dekarbonizacji Polskiej Gospodarki

Ponad połowa badanych firm (53%) nie oblicza swojego śladu węglowego, 47% posiada te dane, z czego 18% zwiększyło ich zakres w I półroczu br., a 5% zmniejszyło. Niemniej ponad połowa firm (65%) stwierdziła, że zwiększyła nakłady inwestycyjne na dekarbonizację, z czego 13% deklaruje wzrost znaczący – wynika z [Drugiego odczytu Indeksu Dekarbonizacji Polskiej Gospodarki](#), zaprezentowanego przez Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Fundację InStrat i grupę Qemetica. Wartość Indeksu w I półroczu 2024 r. wyniosła 61 pkt. (bz. wobec odczytu za rok 2023). Autorzy wyjaśniają, że 50 pkt. to wynik neutralny, powyżej – pozytywny.

Źródło: teraz-srodowisko.pl, 22.10.2024

Mercedes-Benz jako pierwszy ujął w ryzyko cały cykl życia baterii

Mercedes otworzył w Kuppenheim (Niemcy) swój pierwszy zakład kompletnego recyklingu baterii z samochodów elektrycznych i jest pierwszym producentem aut na świecie, któremu udało się ująć w ryzyko cały cykl życia baterii. Marka chce odzyskiwać 96% surowców ze zużytych baterii swoich pojazdów. Roczna zdolność zakładu to 2,5 tys. ton, co pozwoli na wytworzenie z odzyskanych materiałów 50 tys. nowych modułów baterii. W przyszłości podobne zakłady mogą powstać przy innych fabrykach Mercedesa na świecie, niewykluczone, że również w Polsce.

Źródło: wnp.pl, 21.10.2024; pb.pl, 22.10.2024